

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA.

Egy évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Fél évre 8 frt. v. 16 korona. 1 órá 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon szám: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon szám: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belküzép-utca 33-ik szám.

HIRDETESI DIJAK:

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereske-
dők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sor:
1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttérli ezikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Fekete kávé.

Egy érdekes epizódot említenek
fel a budapesti lapok.

Történt ugyanis, hogy legutóbbi
nógrádmegyei nagy hadgyakorlatok
alatt, a király egyik honvéd-zászlóaj
előtt megállapodott, s a parancsnok
és közte a következő párbeszéd
folyt le.

— „Mondhatom, — szól a ki-
rály a honvédekre mutatva — igen jól
néznek ki.

Majd kis vártatva azt kérdezte;

— Pihent-e a legénység?

— Igenis, felség, pihent; felelte a
százados.

— Evett-e a legénység és mit?

— Igenis, felség. Éjjeli 1 óra-
kor ebédelt — s reggel három
órákor fekete kávé regge-
liztek.

— Igen szép, — szólott ezután
a király — látszik, hogy kedves
honvédséggel foglalkoznak.

Mindenesetre mi is csak dicséret-
tel említhetjük fel, hogy a magyar
honvédséggel, melyet a király is ked-
vesnek tart — foglalkoznak a had-
sereg intézői.

Az is szép dolog, hogy az intéző-
ség még enni ad a honvédeknek.

Az igaz, hogy éjjeli egy órákor
adtak nekik ebédet, de már hajnali 3
órákor fekete kávé regge-
liztek.

Hogy a l u d t a k - e, arról nem
szól az írás.

De hát nagy hadgyakorlatok al-
kalmával — kivételes dolgok szoktak
történni.

A katona ilyen alkalmakkor ör-
vendhet, ha az ebédjét éjjel után költ-
heti el, s hajnali három órákor már
fekete kávé szolgál fel nekik.

Ahhoz, hogy eme tényekből le-
vonhassuk a konzekvenciákat és hogy
egyrálatán megállapíthassuk, vajjon az
intézőség érdemes-e dicsérni való dol-
got végzett-e akkor, midőn a felség
kedves honvédségének éjjel után talál-
tatja fel az ebédet és nyomban reá a
kora hajnalban már fekete kávé adat
fel nekik reggelire — azt kellene tud-
nunk, hogy ezzel a kiszolgálással meg-
volt-e elégedve maga a legény-
ség?

Mert a király meglelégedése az

intézőség gondosságával csak akkor
nyomna a latban, ha a felség előtt a
legénység is kinyilvánította volna me-
légedését. A mi alig ha történt meg.

Ámde bármint álljon a dolog, ha
a király meg van elégedve a honvé-
dekről való gondoskodással, hát mi
sem kívánhatunk többet.

Az éjjel utáni ebéd és a hajnali
fekete kávé kétségkívül jólesett azok-
nak a szegény honvédeknek, a kik —
mint látszik — hajnali 3 órától fog-
va, éjjel utáni 1 óráig nemcsak hogy
semmit sem ettek, hanem végig csinál-
ták egy hadjárat összes produkcióit,
a mi legalább is méltánylandó fáradság.

Ennek az esetnek kapcsán illő
dolognak tartjuk felvetni a honvédek-
ről való gondoskodásnak azt a másik
ágát, mely összefügg a honvédség
harczképességének felfejlesztésével
és mindenestre fontosabb dolog a —
hajnali — fekete kávézásnál.

Tudvalevő dolog ugyanis, hogy a
magyar honvédségnek sem műszaki
csapatai, sem tűzérsege nincsen.
Azt is mindenki tudja, hogy a közvé-
lemény már régtől fogva ismételtén
sürgeti a magyar honvédségnek a kö-
zös hadsereggel egyenlő katonai szer-
vezettel való ellátását oly értelemben,
hogy ennek is meglegyen a tűzérsege,
a műszaki csapatokkal való kiegészíté-
se és egyáltalán belső szervezett dol-
gában a közös hadsereg mintájára ren-
deztessék be, s ez által harczképessége
kifejlesztessék.

Hogy a fekete kávé olcsóbbba ke-
rül, mint a műszaki osztály berende-
zése — még nem lehet indok arra
hogy már most a honvédségnek fekete-
kávéval való táplálását egyenértékű-
nek fogadjuk el — a harczképesség
fejlesztésére szolgáló egyéb megkíván-
tatásokkal.

Kétségtelen, hogy a fekete kávé
is jó portéka, jól is eshetik a fáradt
testnek, de erősen kételkedünk abban,
hogy ez bármikép pótolhatná a tűzér-
séget, vagy a műszaki csapatokat sál-
talan a honvédség intézményének meg-
kívánt kifejlesztését.

Azért tehát arra kérjük az inté-
zőket, hogy mert a királynak is job-
ban tetszenék a honvédség ily érte-
lő mű kifejlesztéséről való gondoskodás,
hát ha elfogy majd a fekete kávé, igye-
kezzenek a honvédség kifejlesztésére
alkalmas eszközökről is gondoskodni.

mert csatát nyerni — csak fe-
kete kávéval — aligha lehet.

X.

Politikai hírek.

Püspöki konferencia. Vaszary Kolos
hercegprímás tegnap egész délelőtt a tartandó
püspöki konferencia előkészítésével foglala-
toskodott. A konferenciára az egyháznagyok
nagy része már Budapestre érkezett. A her-
cegprímás az ülést délelőtt 10 órákor nyi-
totta meg a primási palota nagy termében.
A primási udvarban nagy élénkség uralkodik
s a tegnap délután és ma délelőtt az egy-
háznagyok és főurak közül sokan tisztele-
tek az egyházfejedelménél. A látogatók kö-
zött volt De Mentel pápai prelátus, a római
Rota Romana kancellárja, ki a nyarat Ti-
rolban töltötte és most Budapesten keresz-
tül hazautazik Rómába. Ott voltak: Schlauch
Lőrincz kardinális, n.-váradai püspök, Császka
György kalocsai érsek, Fehér István pannon-
halmi főpátp, Rimély Károly besztercebá-
nyai püspök, gróf Eszterházy Miklós Móricz
és még sokan.

A gyermekek valásáról intézkedő javas-
lata többség véleménye szerint mélyen sérti
a protestáns érdekeket. Eltérli a 68-iki tör-
vényt, a miért a harc megindult, s a pro-
testánsok ugyan megfizetik az árát annak,
hogy a kormány szekerét tolták. A bátrabb
részen meg is lett volna a hajlandóság, hogy
ez ellen állást foglaljanak a főrendiházban.
A dologból azonban nem lesz semmi és a
protestáns főrendek talán szó nélkül fognak
„jónak és helyesnek” találni olyan javasla-
tokat, a melyeknek tizedrészt sem merték
volna két év előtt hitsorsosaiknak ajánlani.
Ilyen konzekvenciára vezet, ilyen virágokat
hajt az a politika, melynek egyetlen vezető
elve a feneketlen loyális a magas fensőbb-
ség iránt. De ez nem szabad polgárok és
nem önzetes férfiakra vall. Egyébként a
kormány legbuzgóbb hívei sem tudják, vaj-
jon az eldobott kő hol fog megállni, mi
lesz a nagy akció vége. Máról holnapra él-
nek. A mi kétségkívül nyereség nekik, de
az-e a nemzetre, a mely másféle vezetésre
tartana igényt?

Szakadás a kormánypartban. A politi-
kai élet tele van ellentmondásokkal és intri-
guakkal. Beavatottak véleménye szerint a
legkompaktabbnak feltüntetett párt, a kor-
mány híveinek táborában két elentétes irány
fejlődik a nyári kritikus napok óta. Egyik
részen vannak Wekerle és hívei, a kik állá-
sukat fölfelé elég megszilárdultnak tartják,
miután sikerült elhívtetni a koronával, hogy
a 67-es kiegyezés létét és jövőjét csak ők
védték meg. A másik oldalon az ősz generá-

lis és érte halálra is kész frakciója áll. Ezek
készítik elő a horvát bán fiaskót vallott
misszióját, ezek voltak hajlandók föladni
Szilágyit. Ezt a hajlandóságot persze nem
felelték el nekik. Wekerleék szeretnének sa-
kítani velük, de nem mernek. Keresnek azon-
ban támazsokat, védik a primást, tömjénez-
tetnek még Apponyinak is, mert tudják,
hogy a közigazgatási javaslatoknál nem fog-
ják őket azok a nagy frázisok támogatni, a
melyeknek a lefolyt kampagneban annyit kö-
szönhetek. Ilyen annak a pártnak belső élete,
mely nyugalmat és egységet ígért a nemzet-
nek s klikkekre van szakadva maga, mely
elég merész volt igazi hit és meggyőződés
nélkül belevinni az országot az áldatlan
harcba és békét ígérve, fölszította a fele-
kezeti torzalkodások hamvadó tiszkeit.

A változott helyzet. Az ev. reformáltak
vezető egyéneinek egy része most az utolsó
órában kezd megjelenni a kormány radikális
javaslatának várható hatásától. Belátják,
hogy kissé sok a jóból, a mi bennünket a
doktrínair szabadelvűség révén fenyeget.
Ennek a felfogásnak adtak kifejezést Szász Ka-
roly és Beöthy Zsigmond, ez el sokaknak
szívében a nélkül, hogy meggyőződésüknek
csak hangot is mernének adni. El fog jönni
azonban az az idő, midőn az opportunizmus
nem lesz elég erős arra, hogy a meggyőző-
déseket terrorizálja, gyávaságunk átká akkor
fog igazán visszahullani a fejünkre.

Anarkista törvény. Külön anarkista
törvény kidolgozásával foglalkozik most, mint
nekünk Berlinből jelentik, a porosz belügy-
minisztérium. Eulenburg gróf miniszterel-
nök és belügyminiszter közigazgatási tartóko-
dása alatt, hallomás szerint, megnyerte a
császárt is annak az eszmének, hogy szigo-
ruabban kell fellépni a felforgató, mozgalom-
mal szemben. Most már csak az a kérdés,
le fog-e mondani Caprivi kancellár ezzel
homlokenest ellenkező nézetéről.

Állami anyakönyvek.

Budapest, szept. 27.

Erősen megcsappant érdeklődés mellett
ma vette tárgyalás alá a főrendiház egyesült
hármaz bizottsága az egyházpolitikai javas-
latok közül még hátralevő, az állami anya-
könyvekről szóló törvényjavaslatot.

A vita első szónoka:

Prónay Dezső báró volt. Mindenek-
előtt kijelenti, hogy a szövegben levő tör-
vényjavaslatot sem általánosságban, sem ré-
leteiben nem szavazza meg. A törvényjavas-
lat, ha törvényerőre emelkednék, a lelkes-
kedő papságot tetemes jövedelmétől fosztá
meg s az alsó papság helyzete még a jelen
körülmények között is sok helyütt szégyenle-
tesen miserábilis.

Mi módon szándékozik a kormány kár-
pótlást nyújtani az elvont jövedelmekért?
Mindaddig, míg a kormány kárpótlás
tekintetében nem intézkedik s erre vonatko-

zólág nem terjeszt elő törvényjavaslatot, ad-
dig a tárgyalás alatt levő javaslatához szava-
zatával nem járulhat.

Különb is úgy véli, hogy a kormány
a törvényjavaslat figancziális részénél nagyon
is elszámította magát, mert az új intézmény
sokkal többre fog kerülni, mint azt a kormány
tervezi.

Gál József szintén a kárpótlás kérdé-
sében tesz megjegyzéseket. A lelkeszek jö-
vedelme egy részének elvonásáért a megfelelő
segélyezést feltétlenül szükségesnek tartja. —
mert tekintettel kell lennie a kormánynak
azon körülményre is, hogy a lelkeszek nem
csak az anyakönyvek elvétele folytán káro-
sodnak, hanem nagy mértékben károsodnak
a polgári házasság behozatala folytán is, el-
esvén a stólajövedeltől.

Gajzágó Salamon nem kárpótlás czi-
men követeli a lelkeszek segélyezését, ha-
nem tisztán méltányossági szempontból, s az
1848. 20. tezik intézkedésének végrehajtása
szempontjából.

Hieronymi Károly belügyminiszter
szóval föl ezután, hogy megvédje a törvény-
javaslatot.

Nem ismeri el, hogy a lelkeszek az
anyakönyvek elvétele folytán oly igen na-
gyon károsodnának, mint azt az előtte szó-
lók csatelték. Ha lesz is némi vesztesége a
lelkeszkedő papságnak, azért a kormány a kár-
pótlás kötelezettségének fenforgását el nem
ismerheti.

A kormány azonban törekedni fog, hogy
méltányosan járjon el a törvényjavaslat vég-
rehajtása esetén.

Zichy Nándor gróf nemcsak a lel-
keszkedő papság károsodása miatt, hanem
elvi okokból sem fogadja el az állami anya-
könyvekről szóló törvényjavaslatot, — mivel
erős meggyőződése, hogy az egyháztól az
anyakönyveztetést jogosan még az állam sem
vonhatja el.

Rudnyánszky József báró sem já-
rul hozzá a törvényjavaslatához, s különösen
politikai okokból ellenzi azt.

Wekerle Sándor miniszterelnök po-
lemizálva az ellenzék szónokaival, védi a tör-
vényjavaslatot, hangsúlyozta, hogy annak tör-
vényerőre való emelkeését fontos állami ér-
dekek követelik.

A mit a papság jövedelme egy részé-
nek elvesztésére vonatkozólag felhoztak, arra
nézve megjegyzi, hogy a kormány gondos-
kodni fog a lelkeszkedő papságról, hogy szük-
ségét ne szenvedjen.

Utal arra, hogy a kormány e tekintet-
ben már ígéretet is tett s ismétli most is,
hogy a kormány minden lehető el fog kö-
vetni arra nézve, hogy a papság az anyagi
gondoktól menten magas erkölcsi hivatásá-
nak megfelelően.

elvetett mag végre csak ki fog csírázni — a
hazai kultúra nagy hasznára.

ÜRMÖSSY LAJÓS.

Aggályok.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította:

AMICA.

IV.

(Folytatás.)

(22)

— Igen, ez borzasztó — nagyon bor-
zasztó volt! — válaszolja Anna, merov te-
kintettel viszonzozva a consinja nyájas mo-
solyát.

— Anna, Anna, — mondja nevetve
Mira, a ki nagyon jó kedvében van, — va-
lóban, én azt gonoolom, hogy egy kicsit
udvariasabb lehettél volna.

Mi el meggyünk a szegény tatár képeit
megnézni, és aztán te a szemébe mondod,
hogy azok „borzasztók” voltak! Én elég
csinosnak találtam.

— Én nem azt mondtam — úgy e-
nem? — Lehetetlen, hogy azt mondtam
volna! — kiáltja Anna, s halvány arca
egészen elfehéredik.

— De bizony azt mondtad — erősíti
Mira nevetve. De azért ne busulj: ő sokkal
önhittebb, minthogy azt neked elhigye.

— Édes Anna, ez azért történt meg
veled, mert nagyon sokat vagy a fellegekben,
— mondja az anyja bágyatán. Én gyakran
kívánom, hogy bár érdeklődést találnál a
környezetemben, és igyekeznél egy kissé má-
skozhoz hasonlítani.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1894. Szeptember 28.

Könyvkiadási viszonyaink.

Az irodalom haladása ma minden nem-
zetre — életkérdés. A nagy szellemi ver-
sényben egy nemzet sem maradhat hátra, ha
szóintetvő akar lenni. Hazánkban a kul-
tura meglehetősen ápolatik, csak egy a baj:
hogy a központosítás ide is utat tört, mint
miként ez a politikában látható. Fővárosunk-
ban lüktet a nemzet irodalmi tevékenysége,
míg a vidéken az „jóformán” teng.

Ne értesünk félre!..

Felolvasások tartása, s azok önálló alak-
ban kiadása, a vidéken is fordulnak elő; de
önálló munkák vajmi ritkán látnak vidéken
napfényt, mert nincs kiadó, a fővárossal pe-
dig vidéki írónak nincs összeköttetése.

Hogy ezek nem dicsérendő állapotok, az
bizonyos. Hogyan hálózza be a kultúra az
egész országot, ha könyvet csak az adhat ki,
kinek van hozzá pénze, avagy a pesti ki-
adók és írói körökkel összeköttetése. A tekinté-
lyes „Fővárosi Lapok”-ban szól hozzá e
kérdéshez, a baj okát azt hozza fel: hogy
vidéken azért nincs szellemi termék, mert a
budapesti lapok a vidéken megjelent köny-
vekről pár sorban vesznek csak tudomást, és
így nincs mi ambicionálja az írókat írásra,
s olvasója sincs e folytán.

Hát ez igaz. De a valódi baj mégis az,
hogy könyvárusaink éheltetlennék, s komo-
lyabb irányú munkák kiadására nem vállalko-
znak. Ezért nincs irodalmi mozgalom a vi-
déken. Hogy aztán a sajtó megemlékezik-e
a műről, — avagy nem, — ez nem döntő, ve-
vője a jó munkának azért mindig csak fog
akadni. Lassan elterjed annak a híre. Hála
Istennek, a magyar közönség izlése oda fej-
lődött már, hogy valami András s más nevű
kritikusok után nem indul, miszerint ha azok
jónak tartanak egy könyvet, akkor megve-
gye, ellenesetben nem. Hanem oda még nem
jutánk az igaz, hogy egy munka tervezett
kiadásában részt vegyen, s így a kiadó hiá-
nyát pótolja.

Ez nincs pedig az erdélyi részekben!..
Erdélyben teszem fel az 50—60—70-es évek-
ben virágzott az irodalom, később lehanyat-
lott. De miért? — mert az író jelenben magá-
ra van, hagyatva, nincsen kiadója.

Az 50—60-as években kiadó volt Mikó
Imre gróf; mily hátra lennének e férfú nél-
kül. Erdélyben az irodalom egészen fellendült
e férfú védszárnyai alatt. Ó romai császár
Tituszként, minden napot elveszettnek lát-
szék tartani, a melyen hazája javáért, elő-
meneteleért nem volt tevékeny, honszerelmének
nem hozott áldozatot.

Mikó s több buzgó hazafi a kultúra ter-
jesztése végett létre hozta az „Erdélyi Mu-
zeum-egyletet” s a megnyitó ünnepén
1859. nov. 23-án mondá br. Eötvös József
azon nevezetes szavakat: a kormányi

összpontosítással a tudományos
összpontosítás természetét ellen-
tét gyanánt tüntette fel. A létrejött
Muzeum-Egylet igekezett serkentőleg hatni
a munkálkodásra, pályaműveket koszorozott
meg. Az első megkoszorozott pályamű a Mu-
zeum-Egylet által, Vas József kolozsvári ta-
nár volt, „Erdély a rómaiak alatt” című
műveért. De volt szellemi munkálkodás az
erdélyi részekben. Egész sorozatát adhatnám
az írói gárdának, kik tollal szolgálták a hazát.
Sőt a minden téren való lelkesedés annyira
ment, hogy az írók 3000 frt alapot hoztak
létre a kolozsvári színház javára, hogy min-
den évben jutalmaztassék meg a legjobb ha-
zai színzmű a kamatból. Ez alap: „Széchenyi
színmű jutalom” címmel kezeltett. Mi lett
ez alaplóból azt nem tudom.

Mikó 1876-ban elhalva, szelleme még
uralkodott a kedélyeken, a néhai Stein Já-
nos nem irtózott — tankönyveken kívül —
más munkákat is kiadni. És segített e téren
K. Papp Miklós is, a „Magyar Polgár”-ról
szerkesztője, kinek pártfogása folytán több
munka kikerült nyomdájából. Ő menté meg
a nemzet számára, Széchenyi híres „Blick”-
jét is. Három kötetben adá ki ezen munkát,
mely műről Gyulai Pál azt írta: „Széchenyi
lángesze csak Blick-jében nyilatkozik.” Papp
Miklós elhalt 1880-ban, majd Stein is visz-
szalépett az önálló munkák kiadásától, Er-
délyben az irodalmi munkálkodás a tanköny-
vek kiadására szorítkozott és felolvasások
tartására. Ez utóbbi mint hasznos dolog ta-

gadhatlan, de messze áll az irodalom virág-
zástól.

Segíteni kell a bajon!.. A „Muzeum
Egylet” — jelen szervezetében nem arra
való; nemhogy könyveket nem ad ki, de még
jutalomra sem jut a több száz ezer tőkeből, a
házi kezelés sok fizetett személyt kíván. Az
„Irodalmi társaság” sem erre való pénzűke
hiány miatt. Itt a kultur-egylet „iro-
dalmi szakosztálya” segíthetne e
visszás helyzeten, ha kilépne ed-
digi tétlenségéből s részvények-
re alapított nyomdát szervezne
az önálló munkák kiadására. Meg-
felelő honoráriumot adva az írónak,
léve ő az illető munka tulaj-
donosa. Író van elég Erdélyben csak ki-
adó nincs, s ezért nem produkálnak önálló
termékeket. Nem mindenki veszi azon fáradsá-
got miként én, hogy Erdély Történetét ki-
adhassem, házaltam. S mikor az ily fáradság-
ról beszéltem egy tekintélyes egyének, azt
mondta: „mégis haladtunk uram, mert most
már kapható előfizető, mik régente az sem”..
Össze is hoztam 311 előfizetőt, de ily fáradsá-
gos munkára többet nem vállalkoznék. S
hány író gondolkozhatik így?.. Inkább fiók-
jában hagyja kézirátát mintsem házáljon.

Gondolkozunk e kérdés mikénti meg-
oldásáról, mert azt senki nem hiszi talán,
hogy a torda utcában levő „Irodalmi rész-
vénytársaság”-féle hangzatos ozzimel meg-
oldva a kérdést!..

Szóljon hozzá e kérdéshez a sajtó s az

Kéri a javaslat elfogadását.

Zichy Nándor gróf ezután abból a szempontból beszélt a javaslat ellen, hogy a költségek a kormány előirányzatánál jóval nagyobbak lesznek, nem is szólva arról, hogy a költségekből bőven ki fog jutni a közsegeknek, melyeknek az anyakönyv-vezetésre kiszemelt körjegyzőket fizetnie kell.

Hieronymi Károly belügyminiszter tagadja azt s azt hangsúlyozza, hogy a javaslatban kontemplatív cselekedések beosztása a költségeket még inkább csökkenteni fogja.

Prónay Dezső báró újból felszólalva mind a négy javaslat összevetéséből azt jósolja, hogy lassankint meg fognak szűnni az az összes stóla-jövedelmek, az pedig nem a szabadelvűség, hanem a forradalmig menő radikalizmus munkája.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter ezt a felfogást visszautasítja és kifejti, hogy az állam érdekeinek az egyházak jogának érintése nélkül való biztosítása senkire nézve sem lehet veszedelmes.

A javaslatot ezután a bizottság többsége általánosságban elfogadta a részletes tárgyalás alapjául.

Püspöki konferencia.

Budapest, szept. 27.

A primási palotába mára egybehívott püspöki konferencia napirendjére ma az egyházpolitikai kérdéseken kívül még a kongrua és a kath. tanítók nyugdíj kérdése volt ki-tűzve. Ez utóbbit két kérdés akként intézték el, hogy azoknak előkészítése bizottságok elé terjesztett, — az egyházpolitikai kérdések tárgyalásán pedig a konferencia megállapodásra nem jutott, mert dacára a majdnem három óráig tartó vitának a főrendiházban még letárgyalandó egyházpolitikai javaslatokkal szemben követendő akció újabb megbeszélésére a mai konferencia egy újabb konferenciának egybehívását határozta el, mely közvetlenül a főrendiházi tárgyalások előtt fogja tanácskozásait megtartani.

Az ülést a primás rövid imával nyitotta meg, Isten áldását kérve a fontos tanácskozársra s azután föltekert Fehér Ipoly pannonhalmi főapátot a jegyzői tisztségre. A konferencián résztvevők:

Vasváry Kólos bíboros hercegprímás esztergomi érsek, elnök; Császka György kalocsai érsek, Bende Imre nyitrai, Bubicz Zsigmond kassai, Dezsőffy Sándor csanádi, Fircák Gyula munkácsi, Hidassy Kornél szombathelyi, Hornig Károly báró veszprémi, Lőnhart Ferencz erdélyi, Meszlényi Gyula szatmári, Pávil Mihály nagyváradai, g. kath. Rímely Károly besztercebányai, Szmeccsányi Pál szepesi, Steiner Pál székesszékesfővárosi, Szabó János szamosújvári, g. kath., Schusztar Konstantin váci, Schopper György rosnai, Vályi János eperjesi, Zalka János győri püspökök, Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, jegyző.

A konferencián nem vettek részt: Dulánszky Nándor pécsi, Mihályi Viktor lugosi görög kath. püspökök gyengélkedésként; Schlau Lőrincz nagyváradai bíboros püspök és Samassa József egri érsek, a kik a főrendiház bizottságának ülésén voltak elfoglalva.

A kongrua.

A napirend első tárgya a kongrua-bizottság jelentése volt a közoktatásiügyi mi-

nisztérium észrevételeiről, melyeket ez az országos kongrua-bizottság a nagyobb egyházi javak és jövedelmek összeírásánál követelt irányelvek és a kivétel módjaitra tett előterjesztésre. A konferencia a minisztérium jelentésével egyuttal a tanító szerzetes-rendek memorandumát is tárgyalás alá vette, melyekben ezek a kongruális javadalmozás költségeihez való hozzájárulás és így javadalmak összeírása alól való felmentésüket kéri.

Hosszabb vitatkozás után határozatba ment, hogy a konferencia az eltérő vélemények egyesítése céljából az ügyet egy szűkebb körű főpapi albizottságnak adja ki, melynek elnöke Császka György kalocsai érsek, tagjai pedig Schusztar Konstantin váci Meszlényi Gyula szatmári, Fircák Gyula munkácsi püspök és Fehér Ipoly pannonhalmi főapát.

Ez az albizottság véleményes jelentését a kongrua ügyben már a legközelebb tartandó püspöki konferencia elé fogja terjeszteni.

A katolikus tanítók nyugdíja.

A napirend másik tárgya a magyarországi kath. tanítók sorsának javítása és nyugdíjnyújtás szabályozása volt. A kvnferencia előtt erre vonatkozólag Komlóssy Ferencz memorandumát fektette. Ennek behatárított tanulmányozása és ezzel kapcsolatban a kath. alapok esetleges rendezésére vonatkozó javaslatok előterjesztésére a konferencia ugyan-csak egy szűkebbkörű bizottság kiküldését határozta el.

E bizottság áll Schlau Lőrincz nagyváradai bíboros püspök elnöke alatt, Bende Imre nyitrai, Horuig Károly báró veszprémi, Szmeccsányi Pál szepesi és Rímely Károly besztercebányai püspökökből.

Püspöki szakbizottságok.

A napirend két első tárgyának elintézését után Vasváry Kólos primás azon indítványt terjesztette a püspöki értekezlet elé, hogy ezentúl minden felmerülő egyházjogi és egyházpolitikai kérdésben szakbizottságok küldésének ki, a melyek az eléjük terjesztett kérdéseket véleményes javaslatokkal együtt a püspöki konferencia plenuma elé terjesszék.

A püspöki konferencia rövid tanácskozás után a primás ez indítványát elfogadta és az eddig a püspöki értekezlet kebeléből kiküldött bizottságokat állandósította.

Egyházpolitika.

Most következett a mai értekezlet legfontosabb része. Dél volt, midőn a püspökök az egyházpolitikai reformokkal szemben követendő akció megbeszéléséhez fogtak. Az e tárgyan megindult vita délutáni háromig tartott és abban a konferencia minden egyes tagja — számosan ismételt — részt vettek.

Határozattal mindazonáltal nem hoztak és hogy az értekezlet megállapodására sem jutott, az kiténik abból is, hogy a főpapiok szükségesnek látták, egy újabb püspöki értekezlet megtartását, melynek egybe-hívására felkérték a primást. Az új értekezlet röviddel a főrendiházi tárgyalások megkezdése előtt fog megtartatni.

Ezzel a konferencia kimerítette napirendjét és a primás bezárta a tanácskozá-sokat.

Ki lesz a Korona-ör?

A bold. Vay Miklós halálával megüresedett egyik korona-ör állás betöltése iránt

is kell intézkedni a most egybegyűlő országgyűlésnek. A két korona-ör közül az egyik kátholikus, a másik protestáns. S minthogy bold. Vay Miklós báró ev. ref. volt, most úgy illenék, hogy az ev. vallásból vétessék az egyik korona-ör.

A kormány — hir szerint — ugyanezen álláspontot foglalja el, s ezúttal csakis az evangélikus vallásúknál keres jelöltet.

Eleinte Podmaniczky Frigyes báróról, közéletünk e kitűnőségéről volt szó, de Podmaniczky alig vett részt egyháza ügyeiben, s így ő maga — más egyéb személyes okainál fogva is — kérte magát a kombinációban teljesen mellőztetni.

Az ev. egyházból Prónay Dezső báró Péchy Tamás, Szentiványi Márton és Radó Kálmán jöhetnek voltaképpen számításba.

Az első kettő jelölése politikai és személyi akadályokba ütközik, s így csakis Szentiványi Márton és Radó Kálmán közt lehet a választás.

Szentiványi mellett tisztos kora (79 éves), Radó Kálmán mellett erőlyes ügybuzgósága és személyes tekintélye szólnak.

Az orosz czár állapota.

Budapest, szept. 27.

Az orosz czár egészségi állapotáról beavatott forrásból a következő részleteket közli Pétervárról:

Az orosz czár egészségi állapota rosszabbra fordult, itt rendkívüli izgatottságot idézett elő, annál is inkább, mert neki sem ismeri a czár tulajdonképeni betegségét.

Szacharjov tanár még a czár családja-val szemben is megtagadott erre vonatkozólag minden felvilágosítást; csak annyit bizonyos, hogy az uralkodó betegsége az influenza következménye, melyben a czár is szenvedett, midőn ezen járvány két évvel ezelőtt Pétervárt grasszált. A czár minden orvosi kezeléstől idegenkedik és nagy nehezen veszt be orvosságot. Két évvel ezelőtt is csak a czárné könyörgésének engedve hivatta magához a czár Szacharjov tanárt. Ezen idő óta a hirves orvos a czár feltétlen bizalmát bírja, de a czár életmódja egyáltalában nem olyan, mely teljes felgyógyulását elősegítené.

Első sorban rendkívüli szorgalma és buzgó munkálkodása akadályozza azt meg. A czár hetenkint audiencián fogadja mindegyi miniszterét, a kereskedelmi és pénzügyminisztert rendszeren egy és ugyanazon napon, kik minden fontos eseményről tartoznak behatóan reierálni.

Napról-napra a czár elé terjesztik a bel- és külföldi lapokat, melyek Oroszországgal foglalkoznak, rendszeren kisebb kivonatokat készítenek számára és a mely czikk különös érdeklődést felkelti, azt egész terjedelmében olvassa. A czár azonkívül rendkívül nagy barátja a levelezésnek is, mely nem csak az uralkodó család és a többi udvarok tagjaival való levélváltásra szorítkozik. Gyakran megtörténik, hogy a beérkező leveleket a futár kezéből közvetlenül a czár veszi át.

Az éhínség idején a czár közvetlenül érintkezett Werdeck ezredessel, a kiküldött biztossal, ki napjában többször küldözgette jelentéseit. Mindez természetesen igen sok időt foglal le. A czár különben szereti az

egyedülletet és ez az oka annak, hogy a palotából gyakran heteken át nem teszi ki a lábát. Ez életrendjétől való minden eltérés nehezére esik. Most, hogy a czári család környörgésének engedve, kénytelen Szacharjov tanár utasításaihoz alkalmazkodni és télen szára karhözatva, nem igen tudja magát beleélni ebbe a helyzetbe, a minnek folytán a nála évek óta észlelt kedélybetegség még csak annál nagyobb erővel vesz rajta.

Azóta még inkább szófukar és még jobban szereti a magányt és a visszavonultságot mint annakelőtte. Mindazonáltal tulzot-taknak tartják azon híreszteléseket, melyeket különösen lengyel lapok terjesztenek egész ségi állapotára vonatkozólag.

Tudósítónk tavorata:

Berlin, szept. 26.

A Kreuzzeitungnak egy pétervári hira szerint a czár betegsége, mely az influenza utókövetkezményéből származott, már nem tekinthető veszélyes jellegűnek, a betegség az utóbbi időben egyáltalában nem terjedt és így minden komolyabb veszély kizártnak tekinthető.

Felhívás előfizetésre.

Az 1894-ik év utolsó évnegyedére nyitunk előfizetést.

Az új évnegyed küszöbén nem adunk hangzatos frázisokkal tele programot, hanem igyekezni fogunk ezután is azon az uton haladni tovább mely Magyarország függetlenségére és önállóságára vezet.

Előfizetési feltételeink a régiek.

Egy évre . . . 16 frt.

Félévre . . . 8 frt.

Évnegyedre . . . 4 frt.

Egy hónapra . . . 1 frt 50 kr.

Előfizethetni lehet bármely naptól kezdve.

Mutatvány számokat egy hétig ingyen küld a kiadóhivatal.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, szeptember 28.

— Fekete Gábor, a kir. tábla új elnöke ma este érkezik meg Marosvásárhelyről. A királyi tábla személyzete testületileg, de minden ceremónia nélkül fogadja új elnökét, a ki holnap (szombat) d. e. 10 órákor tartandó teljes ülésben fogja letenni hivatalos esküjét. Ugyanekkor veszi át a kir. tábla vezetését Heppes Miklós tanácselnöktől. — A hivatalos bankett az idő rövidsége miatt a jövő hét valamelyik napjára halasztatott csupán a tábla személyzete vesz részt az ebéden, melyet elnöke tiszteletére fog rendezni.

— Üres színház. Mióta a színház beköltözött nyári állomáshelyéről, azóta állandóan üres nézőtér előtt folynak az előadások. Konstátultuk ezt már többször, de a mint

értesülünk, az igazgatóságnak ezért nincs oka az elkeseredésre, mivel tudvalevőleg a bérlet s így a rendes téli saison is csak október elsővel kezdődik. A kolozsvári közönség pedig ezúttal is szépen bérlet, s így az üres házak csupán az átmeneti időszakra esnek. A jövő hónap elsőjével azonban megkezdődik a saison, és a közönség bizonyára szép számmal jelenik meg a nézőtérén.

— Színházi hir. A holnapi premiért „Uriát“-t, Varsányi Gyula, fiatal tipikus költő irta s tragoediájával a Teleky-díj száz aranyát nyerte meg 1889-ben. A darab elsőszí-nálunk került színre. Tárgya a bibliából van véve. Dávid király elszereit és elcsábítja egyik hadvezérének Uriának a feleségét: Batsébát. Dávid királyt E. Kovács Gyula játssa. Uriát Klenovics, Batsébát Hunyadi Margit. A premiéren jelen lesz a szerző: Varsányi Gyula is.

— Színház. Tegnap Sardou Viktor szelemes vígjátékát, a „Jó falusiakat“ adták, illetőleg rontották el. Mert ilyen zavart és teljes tájékozatlanságot még talán soha sem áruáltak el színészeink, mint az este. Mulatságos csak az volt a dologban, hogy e zavart, tájékozatlanságot és szerep nem tudást illetőleg K. Gerő Lina és E. Kovács Gyula sem voltak kivételek, kiktől pedig mindig biztos precíz játékokat szoktak meg. Legjobban megálta helyét Szentgyörgyi (Morisson) a megszólamlásig hű, természetes alakításával. Különben e darabot a múlt évben is előadták, még pedig Deli Emma jutalomjátékául. S a kik a tavalyi előadásra is emlékeztek, azok természetesen megtették az összehasonlítás a két előadás között. Mondanom sem kell, hogy az összehasonlítás nem örvendetes. Góth (Henrik) nem töltötte be a Ráthonyi szerepét; Vendrei (bár az új tagok közül ő véle lehetünk leginkább megelégedve) nem pótolta teljesen Szathmárit; Hegedűs nem Pusztayt s Pusztayt nem Föriszt.

— Ditrői Mór, a kolozsvári színház igazgatója jelenleg Bécsben időzik. Úgy halljuk, hogy Ditrői a téli saison egy kis Bécsből szerződöttetett ballettel igyekeznék érdekessé és változatosá tenni. Ezért időzik Bécsben, de hogy minő sikerrel jár vállalta, az csak később tünik ki.

— A járdán átmenő csatornák rostélyzatát olykor lelkesmeretlen emberek esténként elmozdítják helyeikről, miért gyakran meg-esik, hogy a járókelők közül sokan belelépnek a csatornába, a miből könnyen lábtörés történhetik. Az este is a főtéren hasonló eset fordult elő s csak az isten őrizte meg az illetőt, hogy lábát ki nem törte. A rendőrség figyelmét felhívjuk erre a hitvány garázdálkodásra.

— A lemberg sorsjegyek húzása. Miután a lemberg kiállítás zárlatát f. évi október hó 16-ra halasztották, a kiállítás igazgatósága a cs. és k. osztrák pénzügyminiszter engedelmével elhatározta, hogy a lemberg kiállítási sorsjegyek húzása ugyancsak a kiállítás zárnapján az az f. é. október hó 19-án este 8 órákor tartassék meg.

— A kassai ítélőtábla új elnöke. Berczelly Jenő, a kolozsvári ítélő-

Másokhoz! — Anna az, a ki leginkább kívánja, hogy bár olyan volna mint a többiek.

A multnak ezt a kísérletét miért volna ő inkább kénytelen magával vonzólni mint mások? De Anna nem bírja tovább viselni a terhét. A mint szembe ül az anyjával, nyugtalan szíve arra készíti, hogy vallomást tegyen. Nem, nem tudja tovább elviselni; és a mennyire hatalmában áll, az évekkel ezelőtt elkövetett sérelmet helyre fogja hozni.

Cyrus ezalatt hajdan fővel áll a követzen és néz utánuk míg ő a szemhatárából eltűnnek; aztán csendesen lépdelve felmegy a a stúdiójába. Csendesen, mert attól fél, ne hogy Orlando Bruno azzal a szerény kérés-sel utját állja, hogy menjen be hozzá egy pillanatra és segítsen neki a Mira vonásait és kifejezését eltalálni.

Cyrus nem olyan ember, hogy a kevésbé tehetséges pajtásaitól sajnálna a segítséget és mindent számba véve az ő barátsága sokkal szükségesebb a kis művészeknek, mint a Bruno barátsága neki. De ebben a pillan-atban fél az inspirációját elveszíteni és Brunoval nem vesztesgetheti el az idejét.

Miután szerencsén a szobájába érkezett, egy darab szentet vett a kezébe, meghegyesíti, egy üres alványra táblát tesz és dolgozni kezd. Nagyon keveset habozik, de még sem látszik a vázlatával megelégedve, lenni, mert miután egy jó fél óráig dolgozott rajta néhány lépésnyire távozik tőle és összeráncolt homlokkal szemléli.

— Hasonlít, de oly bánatos és nagyon tragikai — mormogja magában.

— Már pedig az kérdésen kívül van, hogy nekem üljön. Vajjon miért kísért a leány arca engem ennyire? Azt hiszem, hogy csupán azért, mert ő egy rejtély; folytonosan ezt a kérdést intézem magamhoz; Vajjon nincs szíve? vagy oly mélységes és oly igaz a szíve, hogy nem meri azt mutatni? Ah, itt jön az a barom, az a Bruno! — dörmögi, a mint kopogtatást hall a stúdió ajtaján. „Szabad!“ — kiáltja haragos türelmetlenséggel, s vázlatán tovább dolgozik.

Az ajtó kinyílik, de Cyrus még arra sem fordítja a fejét.

— Pajtás rozskor jöttél, most hiába kérsz tőlem bármit; a mint látod úgy dolgozom, mint egy rabzolga. Vigyed a székedet, ha szükséged van rá — vagy vigyél bármit, de ha szeretsz — ne alkalmatlankodj s a szent türelem nyében kérlek ne zavard meg — kiáltja Cyrus, munkájával még elfoglaltabbnak látszva, mint valóban volt.

— Rosenbloom ur, nekem beszéltem kell önnek, valami mondani valóm van — valami amit tudatnom kellene önnek, valami a mit el kell mondanom! — esdéklik egy remegő halk hang a könyökénél, s midőn Cyrus hirtelen megfordul, szemtől-szembe áll vázlatának a tárgyával.

Rémületére Anna áll előtte — de nem az Anna akit eddig ősmert, de egy olyan leány, aki csupa izgatottság és idegesség.

Cyrus elyörössödik. Nehány másod-perczbe kerül meg meglepetéséből magához tér, és akkor nevet. Elvégre is e rendkívüli látogatásnak valami nagyon közönséges magyarázata kell, hogy legyen.

— Valamijét elvesztette — valamijét itt hagyta ugy-e? — kérdé, mosolyogva nézve maga körül.

— Nem, — válaszolá Anna, kezeit maga előtt összekulcsolva, s kiegyenesedve, míg deli alakja majdnem merevnek látszott; eljöttöm önhez megmondani valamit amit tudnia kellene. Évekkel ezelőtt egy nagy sérelmet követtem el ön ellen, és most érzem, hogy kötelességem azt bevallani.

— Édes cousin, foglaljon helyet, — s a karos széket taszítja feje — maga egészen reszket! bizonyos vagyok benne — mondja, könnyedén nevetve — hogy az a „nagy sérelem“ nem érdemes arra, hogy olyan aggodalmat csináljon magának, a milyenben lenni látszik.

— Hallgasson ide, — mondja Anna izgatottságtól rekedtes hangon — azt jöttem megmondani önnek, hogy én egy tolvaj és egy rabló vagyok! El raboltam magát Lo-

wood udvart, és azt a sok pénzt mint a nagy- atyáink halála óta elköltöttünk!

A ifju arca szigorú kifejezést vált, mi pusztán a maga meglepetés következménye, ámbar Anna a reá szegzett szemével más- képpen magyarázza azt.

— Miféle regényes bolondságot vett a fejébe? — mondja végre erőltetett mosolylyal.

— Bolondságot? — mondja Anna gu-nyosan. Oh, igen, én, aki bűnöm érzetéből mindig annyira le voltam sújtva, nagyon alkalmas tárgy vagyok a regényességre.

— A „bűne“ által — ez nagyon erős kifejezés, — mondja Cyrus, Annát gyöngéden a visszatartott szék felé vezetve, melybe a leány majd nem öntudatlanul roskad. És most folytatja az ifju, újját figyelmeztetőleg emelve fel — változtassuk meg ezt a tárgyat, mely magát annyira bántja.

— Nem — válaszolja Anna, lassu de szilárd hangon. Elég régóta viselem ezt a terhet. Azért jöttem ide, hogy szabadítsam meg tőle a lelkemet, és meg fogom azt tenni! — mondja, lábával toppantva.

Ekkor röviden és világosan, de a legnagyobb komolysággal elmondja Cyrussnak a nagy atyja halálát, és hogy ő miképpen semmisítette meg a végrendeletet. Midőn bevégezte, mely csend következik, — Annára nézve rettenetes csendesség van a stúdióban; ekkor élesen néz fel.

— Miért nem szid? Miért nem szól valamit, a helyett, hogy úgy bámul reám, mint ha azt gondolná, hogy meg vagyok örülve? — kérdi végre nyersen.

— Nem volt szándékomban bámulni, — válaszolja Cyrus mentegetőző hangon. A mi pedig a végrendelet megsemmisítését illeti, maga csak a nagyatyja kívánságát teljesítette. És természetesen, hogy a maga édes anyja volt az igazi személy, a kit az öröklés jögsen illetett.

— Ah ez az, a mivel hosszú évek során érvelődtem magamban! — sóhajtja Anna. Mig őnt nem ősmertem, soha sem voltam

teljesen tisztában vele, hogy mily nagy vétéséget követtem el.

— Hallgasson ide! — Maga nem ol- vasta el a végrendeletet; lehet, hogy a nagy- atyja nem hagyott mindent nekem, — érve- lődik Cyrus vizsgálatólag, a mint kezeit a festő kabátja zsebeibe dugva előtte áll.

— De igen — én érzem, hogy min- dent magának hagyott, kiáltja Anna. Akár hogy tasztítottam a fogóval a tűzbe, a maga neve „Rosenbloom Cyrus“ mindig látható volt. Az a név annyira az agyamra vesődött, hogy midőn olvasok, gyakran látom azt az előtem levő lapra írva! Olvastam azt a hang- verseny-terem falain, és gyakran, borzasztó gyakran még a templomban is.

— De lássa, — érvelődik Cyrus — maga tudja, hogy a nagyatyja neve is az volt; és a végrendeletkező neve gyakran for- dul elő a végrendeletben.

Anna a fejét rázza.

— Hiába akar engem tisztázni, — mondja röviden; maga tudja, és én is tudom, hogy ő mindenét magának hagyta. És most az van hátra, hogy a dolgokat rendbe hoz- zuk; csak, hogy én nem tudom, hogy mi- képpen kezdjem, és ezért jöttem ide.

Egy pillanatra gunyos mosoly vonul el a művész szája felett.

— Valóban nem látom, hogy valamit lehetne tenni, — mondja az ifju alig észre- vehető váll-felhúzásokkal. Engedjék, hogy a mult temesse el halottait.

— De önkényt értetődik, hogy kell valamit tennünk! — kiáltja Anna. Mindent át kell önnök adni rögtön — Lowoodot és mindent!

Ismét az a mosoly vonul el az ifju arcán.

Cousin, nem találja, hogy maga nagyon hóbotos? kérdi Cyrus szeliden. Miután egyszer a saját kezeibe vette a törvényt, nem gondolja, hogy jövőre jobb volna azt magára hagyni?

Nem gondolom. Válaszolja Anna hatá- rozottan. Akkor hibáztam; most igazam van;

csak azt nem tudom, hogy ezt a dolgot mi- képpen kezdjem.

— Tehát ne kezdjen bele, — tanácsolja Cyrus rövid nevetéssel. A dolgok nagyon jól vannak úgy a hogy most vannak, — körül tekintve stúdióján. A szegénység sarkantyú- zása nélkül nem lett volna művész belőlem. Nem tudja a lelkiismeretét a dolgok jelen- legi állásával kibékíteni, ha jól meggondolja, hogy a művészetben maga a keresztény?

— Nem — válaszolja Anna röviden, a mint a székről halványan és még mindig reszketve fel áll, én innét egyenesen egy ügy- védhez megyek és elmondom neki, hogy mit cselekedtem.

— Édes cousinom, maga nem fog olyas- mit tenni — mondja Cyrus nagy fehér kez- jét jó indulattal téve a leány karjára. Em- lékezzék a beteges anyjára, és a kedves szép testvérére. Az ő boldogságát a világ minden kincséért sem zavarnám meg.

— Nem lehet rajta segíteni — mondja Anna halkán, igyekezve magát az ifju gyöngéd érintésének az édes befolyása alól el- vonni.

— De igen, lehet; és kell segíteni raj- ta! — válaszolja Cyrus, erőlyes hangot véve fel, s a leány karját még szilárdabban tartva. Ugy-e, rajtam kívül senkinek sem említette ezt a tárgyat? kérdé aggályosan.

— Még nem — mondja Anna sóhajta. — Helyesen — válaszolja Cyrus vidá- man. Ugy még nincs semmi baj. A mi ma közöttünk történt az a mi titkunk kell legyen. Legyen jó leány és igyekezzék mindent elfe- lejtetni, ne gondoljunk vele többé és egymás közt se említsük fel soha.

Nem — mormogja Anna az összeszorí- tott fogai között, nem fogok addig nyugodni — míg maga a jogaiba vissza nincs he- lyezve.

— Kérem, ne feledje, hogy a mit maga az én jogaimnak nevez, az az édes anyját nem is említve, a Mira megrontása volna — zaklatja az ifju fokozódó komolysággal.

(Folyt. köv.)

H i r d e t é s e k.

Sz. 1612—1894.

807. (1—3)

Árverési hirdetmény.

Szék város nagyközség a tulajdonát képező s jól berendezett **három kövü lisztelő gőzmalomát**

folyó évi október hó 10-én d. e. II órakor

Széken, a város házában tartandó nyilvános árverezésem **6 egymásután következő évre** hasznosbérbe fogja kiadni.

Mire árverezni kívánók azzal hivatnak meg, hogy a kikiáltási ár, mint évi bérösszeg: **400 frt** és hogy az árverezés részletes feltételei a jegyzői irodában megtekinthetők.

Széken, 1894. évi szeptember hó 24-én.

BUDAI MIHÁLY,
főjegyző.

SALLAI ANDRÁS,
főbíró.

Malomtulajdonosok figyelmébe!

Ajánlom **csicsói** (Szolnok-Dobokamegye)

MALOMKÖ-RAKTÁROMAT

Deésen.

A legjobb minőségű **csicsói malomkövekből 300—400** darab minden időben raktáromon áll: — megrendeléseket azonnal eszközölök.

Ugyisint a Héjasfalvi magy. államvasut állomásán raktárt tartok.

707. (5—x)

Demeter Béla.

Új üzlet!

Divatáruház a Veres kereszthez,

főtér 25. szám Dietrich-féle ház,

(a volt Poszler és Társa-féle helyiségben.)

NAGY VÁLASZTÉK:

FÉRFI- és NŐI-PIPERE és RÖVIDÁRUKBAN.

Ugyisint: a legújabb divatu **férfi kalapok, ingek, gallérok és kézelők, nyakkendők, valódi angol és prágai bőr- és szövet-késztyűk, illatszer-ek, fog- fej- és ruhakefék, sítapálczák és esőernyők, pénz- és szivartárczák, inggombok és ékszerárak.**

Nagy választék: Bélés-árak, női ruhadíszítések, csipke és szalagokban, kötött és szövött harisnyákban, alsó ing és nadrágokban, fűzők, valamint mindenféle rövidárúkbán.

Paplan, matrác és Pokrócz gyári raktár saját készítmény.

Szőnyeg, függöny, téli posztó és hárszpendők, női sálak és Cachene kendők, Paidek és takarók

szabott olcsó ár, készpénz fizetés mellett!

790. (5—20)

MATUTSEK JÓZSEF

27 év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete,

KOLOZSVÁRT,

Főtér 32-ik szám alatt (a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben.)

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb anyagból és divat szerint, lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

36. (60—x)

„27”

év óta fennálló Női- és Férfi-divat üzlet.

A jelen kor igényeinek megfelelő átalakítással és merőben új árú berendezésével.

POSZLER GYULA

Kolozsvártt, Belhid-utca 3-ik szám.

Előnyös bevásárlásaim folytán azon kedvező helyzetben vagyok, hogy cikkeimet **„szabott árakon”** de rendkívül olcsón árusíthatom el, u. m:

Duplaszolás szörkerm. mtr. 30 krtól	Egy vég vászon 4 frt 50 krtól
fekete ternék 58	Egy nagy 10/4 szőnyeg 2-90
Téli loden ruhakelmék 42	Hársz kendő 6/4 . . . 70
Téli Cassán posztókelmék 51	Miederek 65
Voál, Kartonok . . . 20	Selyem főkendő . . . 75
Csipke függöny . . . 16	1/2 lenn zsebkendő . . 16
Futó szőnyeg 20	Caschmir kendő . . . 45
Selyem surah 90	Téli nagy posztó kendő 3 fttól
Selyem mervellio 1 frt 20	Erős Crozzó béllés . . 18 krtól
Lenn lepedővászon egy szél 46	Jó minőségű Konne gyolcs 19
Clott esőernyő 1 fttól	Jó minőségű szőttes . . 24
Selyem esőernyő 1 frt 90 krtól	Jó minőségű Chiffon . . 20

Férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, szabó-cikkek, béllésneműk, mindenféle rövidárú és minden kigondolható cikkek.

Ezeket kívül: egy nagy tömeg circa 5000 méter jó minőségű mintázott vastag ruha-barchet itt még nem létezett olcsó áron:

25 kron méterenként.

A n. é. közönség becses pártfogását tisztelettel kérvé

805. [2—50]

A FENNEBBI.

Alapítottatott 1855-ben.

MÜLLER GYULA

(Keresztény Imre utóda)

kefe- és ecset-gyára,

Kolozsvártt, Jókai-utca (belszén) 14. sz. alatt.

Van szerencsém a nagyérd. helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe ajánlani

gyártmányaimat,

melyek minőség, jóság és az árak tekintetében a külföldi gyártmányokat fölülmulják és a melyek több országos és iparkiallításon érdem érmeikkel lettek kitüntetve.

A székesfehérvári országos kiállításon 1879. ezüst éremmel lett kitüntetve.	A Szolnok-Doboka megyei gazdasági egylet tornán, állat és iparkiallításán 1887. bronz éremmel lett kitüntetve.	A budapesti országos kiállításon 1885. nagy éremmel lett kitüntetve.
---	--	--

Nagy raktárt tartok minden e szakmába vágó cikkekben a legfinomabbtól a legegyszerűbbig.

Elvállalok mindennemű gépkefék javítását avagy újja készítését.

A legjobb romániai sertéből készítek továbbá: parket-fénykeféket, festő- (Steinpenclik), meszelő- és kender-tisztító-, fedélfestő ecseteket,

FODRÁSZ GÖMBKEFÉKET,

ruha-, haj- és bársonykeféket, mindezeket felelősség mellett, tiszta sertéből.

15. (60—x)

Kivánatra árjegyzéket azonnal küldök.

A SZÉKELYFÖLDI ÁSVÁNYVIZEK PÁRATLANJAI!

„RÉPÁTI”

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyuvíz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dús, főleg kötött szénsav tartalma és kellemes íze folytán, ritkítja pártját a kontinensen.

Első rangu gyógyital

emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbajokban, gyuladós hólyag- és közsvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvencz ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgő borviz!

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszerűsége miatt legolcsóbb gyógyító szert, úgy is mint páratlan élvezeti italt a „répáti” ásványvizet minden céltudatos elfogulatlan ivónak rendes használatára lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható **Kolozsvártt** főraktáron:

Segesváry és Társai uraknál,

az ásványviz-kereskedésekben és minden jelesebb vendéglőben.

Tisztelettel a gyógyforrás kezelője:

667. (30—x)

GYÖRGY JÓZSEF,

[Háromszékmegye.] Bodokon. [Háromszékmegye.]

„THE GRESHAM”

ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG LONDONBAN.

Magyarországi fiók:

Budapest, Ferencz József-tér 5—6. sz.,
a társaság házában.

Ausztriai fiók:

Bécs, Gisellastrasse 1. sz. a.,
a társaság házában.

A társaság vagyona 1893. december 31-én korona 131,435,657—
Évi bevétel biztosítások és kamatból 1893.

évi december 31-én 23,942,149—

Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848.) 287,452,809—

Az 1893. évben a társaság 9633 kötvényt

allított ki 73,023,675—

összeg értékben. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynökök urak és a magyar és osztrák fiókok, valamint az erdélyi vezérigénység Kolozsvártt.

776. (2—26)

„CANARIA.”

Legmagasabb díjakkal kitüntetett amateur tenyészdémében:

Budapesti keringő galambok,

hőfőhár, kékszemű, pompás golyvások, párja 3 forintért; valamint

első rangu valódi hárzi kanári kakasok,

gyönyörű énekel és **nösténykéik,** az előbbieket 4 fttól, az utóbbiak 60 krtól feljebb kaphatók.

Vidékre küldés teljes jótállással. — Nem tetsző példányok akadálytalanul becsérélhetnek.

BÖHEIM TODOR,

808. [1—2]

Budapest, IV., Ferencz József-rakpart 3.

ASZTALI- és CSEMEGE-BOROK.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek kitűnő minőségű **fehér és vörös**

ASZTALI BOROKAT

literenként, üveg nélkül 34, 36, 40 stb. áron.

(vidékre, a fogyasztási adónak megfelelően 6 és fél krral olcsóbban), továbbá

finom csemege-borokat,

cognacot és mindennemű és legfinomabb minőségű **liköröket** a legjutányosabb árban.

Elárutási helyek: Belközép-utca 21. sz. (Korbuly-féle ház), Széchenyi-tér 2. sz. (Székely-palota), Belmonostor-utca 12. sz. (Kiss Sándor-féle ház) és Külközép-utca 58. sz. (Dombrovsky Lajos-féle ház.)

Tisztelettel:

521. (13—26)

KÁHÁN NÁTÁN SAMU,

regále bérlo.

Jutányos árak!

Novák Albert

Nagy választék!

Kolozsvártt, Hid-utca (Ferenczi-féle ház.)

A n. é. közönség szives figyelmébe ajánlja

divat-, kézmű- és rövidárúkkal dúsan ellátott

új üzletét

legjutányosabb árak mellett.

Nagy választékban kaphatók: mindennemű női gyapjú-szövetek, legjobb minőségű volieok, cretonok, atlasz, szatin és batiszt. Flanelok, casanok, fehér és színes barchettek. Továbbá pamut- és lenvásznak, asztalneműk. Butorszövetek, függönyök, paplanok, futó- és soffá szőnyegek. Nemkülönb a legkényelmesebb vállfűzők, béllésneműk, kendők és kötő-pamutok.

Ismét eladóknak

gyári raktár mindennemű kézmű- és rövid-árúkból a legszolidabb árak mellett!

Nagyobb bevásárlásoknál jelentékeny árkedvezmény!

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Pontos kiszolgálás!

761. (8—40)

Legjobb minőségű árak!